

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 5. aprila 2016. godine
Ref. br.: RK913/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI15/16

Podnosilac

Ramadan Muja

**Ocena ustavnosti rešenja PA-II-KZ-II-7/15 Vrhovnog suda Kosova od
26. novembra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Ramadan Muja iz Prizrena (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa g. Ruzhdi Berisha, advokat iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje PA-II-KZ-II-7/15 Vrhovnog suda Kosova od 26. novembra 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenom ustavnosti gore navedenog rešenja Vrhovnog suda Kosova. Podnosilac zahteva smatra da su rešenjem prekršeni članovi 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
4. Podnosilac istovremeno zahteva od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) da uvede privremenu meru *“kojom se nalaže Apelacionom sudu Kosova da ne preduzima nikakvu proceduralnu radnju za odlučivanje kao što je utvrđeno rešenjem Vrhovnog suda Republike Kosova“*.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 13. januara 2016. godine, podnosilac je putem redovnih usluga pošte podneo zahtev, koji je u Sudu primljen dana 22. januara 2016. godine.
7. Dana 12. februara 2016. godine, odlukom GJR. KI15/16, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom KSH. KI15/16 predsednica Suda je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani.
8. Dana 25. februara 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova o registraciji zahteva.
9. Dana 3. marta 2016. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da dostavi dodatne informacije u vezi sa svim sudskim postupcima koji se vodi pred redovnim sudovima o istoj pravnoj stvari ili pravnim sredstvima podnetim u pogledu iste pravne stvari kao što je predmetna stvar zahteva.
10. Istog dana, Sud je tražio od Vrhovnog suda da dostavi dodatne informacije u vezi sa svim sudskim postupcima koji se sprovodi pred Vrhovnim sudom u pogledu iste pravne stvari.
11. Dana 10. marta 2016. godine, Vrhovni sud je podneo odgovor na zahtev Suda, kojim potvrđuje da je pravni postupak u toku pred Vrhovnim sudom o istoj pravnoj stvari, tj. zahtev za zaštitu zakonitosti.

12. Istog dana pravni zastupnik podnosioca zahteva je dostavio odgovor na zahtev Suda, napominjući da on zastupa podnosioca zahteva u krivičnom predmetu, i da postoje drugi optuženi u ovom predmetu.
13. Pravni zastupnik u svom odgovoru navodi da na osnovu člana 408, stav 4 ZKP ne postoji mogućnost žalbe na osporeno rešenje Vrhovnog suda (PA-II-KZ-II. 7/15). Osim toga, on obaveštava Sud da kao branilac podnosioca zahteva nije podneo *“nikakvo drugo pravno sredstvo u ovoj krivičnoj pravnoj stvari.”* Istovremeno, njemu kao braniocu podnosioca zahteva *nije poznato da li je to uradio neko od branilaca drugih optuženih.*
14. Dana 16. marta 2016. godine, Veće za razmatranje je većalo o slučaju i jednoglasno preporučilo Sudu da proglasi zahtev neprihvatljivim.

Pregled činjenica

15. Dana 27. februara 2013. godine, javni tužilac je podigao optužnicu protiv Ramadana Muje i drugih za krivično delo zloupotreba službenog položaja, prema članu 422. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
16. Dana 25. marta 2013. godine, održano je pripremno saslušanje u prisustvu okrivljenih, advokata odbrane i tužioca.
17. Dana 13. avgusta 2013. godine, počele su sudske rasprave i dvadeset osam (28) rasprava je održano u okviru glavnog pretresa.
18. Dana 13. marta 2014. godine, Osnovni sud u Prizrenu je presudom (P. br. 171/13; PP. br. 147/2011) podnosioca zahteva proglasio krivim za izvršenje *“krivičnog dela zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja u produženom trajanju (tačke od 1 do 4) i delimičnog saučesništva (tačke od 2 do 4), u skladu sa članom 422, stavovima 1 i 2, pod stavovima 2.1 i 2.2 u vezi sa članovima 31 i 81 Krivičnog zakonika Republike Kosova (na dalje samo KZRK).”*
19. Dana 27. maja 2014. godine, advokati su, za podnosioca i njegove saoptuženike, izjavili žalbu protiv presude (P. br. 171/13; PP. br. 147/2011) Osnovnog suda u Prizrenu.
20. Dana 22. jula 2015. godine, Apelacioni sud Kosova je doneo rešenje (PAKR 349/14) većinom glasova, kojim je prihvaćena žalba koju su podneli advokati odbrane; poništio je presudu Osnovnog suda Prizrenu (P.br. 171/13, PP. br. 147/2011 od 13. marta 2014. godine) i naložio sledeće:

“Predmet se vraća Osnovnom sudu u Prizrenu na ponovno suđenje.”
21. Dana 04. septembra 2015. godine, državni tužilac Republike Kosovo je izjavio žalbu Vrhovnom sudu protiv rešenja (PAKR 349/14 od 22. juna 2015. godine) Apelacionog suda.
22. Neutvrđenog datuma, advokati su, za podnosioca zahteva i njegove saoptuženike, podneli odgovor na žalbu državnog tužioca protiv presude

Apelacionog suda, navodeći da je “žalba nezakonita i ujedno neprihvatljiva“ da član 407. Zakonika o krivičnom Postupku Kosova (u daljem tekstu: ZKPK) tačno opisuje slučajeve kada se može podneti žalba protiv odluke Apelacionog suda, predlažući sudu da odbije žalbu državnog tužioca Republike Kosovo kao nedozvoljenu.

23. Dana 26. novembra 2015. godine, Vrhovni sud Kosova je rešenjem (PA-II-KZ-II. 7/15) prihvatio žalbu koju je podneo državni tužilac Republike Kosovo protiv rešenja (PAKR 349/14 od 22. juna 2015. godine) Apelacionog suda i naložio sledeće:

„Rešenje (PAKR 349/14 od 22. juna 2015. godine) Apelacionog suda “[...] se poništava i predmet se vraća Apelacionom sudu na ponovno razmatranje od strane novog sudskog veća.“

24. Dana 10. marta 2016. godine, Vrhovni sud Kosova obavestio Sud da je pred Vrhovnim sudom na osnovu zahteva za zaštitu zakonitosti (Pkl. nr. 14/2016) u toku postupak po istoj pravnoj stvari.

Navodi podnosioca

25. U suštini, podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud prihvatanjem žalbe koju je državni tužilac Republike Kosovo podneo protiv rešenja (PAKR 349/14 od 22. juna 2015. godine) Apelacionog suda, pogrešno primenio odredbe iz poglavlja XXI ZKPK i time prekršio članove 24. 31. i 54. Ustava i član 6. EKLJP.
26. Podnosilac zahteva tvrdi da su rešenjem (PA-II-KZ-II 7/15 od 26. novembra 2015. godine) Vrhovnog suda Kosova povređena njegova prava zaštićena Ustavom i EKLJP. Podnosilac zahteva svoje tvrdnje obrazlaže veoma opširno na 3 (tri) strane zahteva podnetog pred Sudom, pokušavajući da ove tvrdnje potkrepí i sudskom praksom Evropskog suda o ljudskim pravima (u daljem tekstu: ESLJP).
27. Podnosilac zahteva, dalje, obrazlaže da “nijednom odredbom ZKP-a se ne predviđa postupak odlučivanja od strane Vrhovnog suda u vezi sa žalbom na rešenje Apelacionog suda, kojom se ukida presuda organa prvog stepena. Zakonik ne predviđa ovu proceduralnu radnju, s toga i jedna takva žalba nije dozvoljena.“
28. Iz gore navedenog, podnosilac zahteva izvodi “[...] zaključak da žalba Državnog tužioca/tužioca EULEKS-a [...] trebala odmah da se odbaci od strane Apelacionog suda shodno članu 411, stav 2 ZKPK-a, pošto to nije urađeno od strane Apelacionog suda, to je trebao da učini Vrhovni sud R. Kosova na osnovu stava 9 istog člana ZKPK-a.“
29. Podnosilac zahteva se obraća Sudu sa sledećim zahtevom da:

“PROGLASI zahtev prihvatljivim,

UTVRDI da je došlo do povrede člana 24 [Jednakost pred zakonom], člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], člana 54 [Sudska zaštita

prava] Ustava Republike Kosova i člana 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima.

UKINE rešenje Vrhovnog suda Republike Kosova, PA-II-KZ-II-7/2015 od 26. novembra 2015. godine, i stvar vrati Apelacionom sudu na odlučivanje u vezi sa dozvoljenosti žalbe Državnog tužioca uloženoj protiv rešenja tog suda, PAKR 349/14 od 22. jula 2015. godine.“

30. Takođe, podnosilac od Suda zahteva da uvede privremenu meru *“kojom se nalaže Apelacionom sudu Kosova da ne preduzima nikakvu proceduralnu radnju za odlučivanje kao što je utvrđeno rešenjem Vrhovnog suda Republike Kosova“.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

31. Sud će ispitati da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.

32. Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

33. Sud naglašava i član 47.2. Zakona, koji predviđa:

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

34. Štaviše, pravilo 36 (1) b) Poslovníka, predviđa:

“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke”.

35. Sud primećuje da podnosilac osporava rešenje (PA-II-KZ-II. 7/15 od 26. novembar 2015. godine) Vrhovnog suda Kosova kojim je naloženo da se *“predmet vrati Apelacionom sudu na ponovno razmatranje od strane novog sudskog veća“.*

36. U osnovi, podnosilac tvrdi da je Vrhovni sud prihvatanjem žalbe koju je državni tužilac Republike Kosovo podneo protiv rešenja (PAKR 349/14 od 22. juna 2015. godine) Apelacionog suda, pogrešno primenio odredbe ZKPK i time prekršio članove 24. 31. i 54. Ustava i član 6. EKLJP.

37. U isto vreme kada je ovaj zahtev podnet Sudu, pitanje dozvoljenosti žalbe koju je državni tužilac Republike Kosovo podneo protiv rešenja (PAKR 349/14 od 22. juna 2015. godine) je pokrenuto pred Vrhovnim sudom zahtevom za zaštitu zakonitosti. Ovaj zahtev je registrovan u Vrhovnom sudu pod brojem Pkl. br. 14/2016.

38. Iz svega iznetog proizilazi da postupci pred redovnim sudovima za pitanja koja su od strane podnosioca pokrenuta pred Sudom nisu okončani.
39. Sud zaključuje da sva ova pitanja moraju najpre biti razmatrana od strane redovnih sudova, uključujući i Vrhovni sud Kosova u postupku po zahtevu za zaštitu zakonitosti.
40. U ovom slučaju, Sud ponavlja da su redovni sudovi nezavisni u vršenju svoje sudske vlasti i njihova ustavna obaveza je da tumače faktička i pitanja zakona, koja su relevantna za slučajeve pokrenute pred njima.
41. Obrazloženje za pravilo da se postupci pred redovnim sudovima najpre moraju okončati kako bi se redovnim sudovima dala mogućnost da isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povreda ustavnih prava (vidi: rešenje o neprihvatljivosti, *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo*, KI41/09, od 21. januara 2010. godine, i vidi: *mutatis mutandis*, ESLJP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, rešenje od 28. jula 1999. godine).
42. Načelo je da mehanizam zaštite uspostavljen Ustvanim sudom bude supsidijaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojima se štite ljudska prava (vidi, *inter alia*, presudu ESLJP *Handyside protiv United Kingdom*, od 7. decembra 1976., br.5493/72 stav 48. i presudu ESLJP *Aksoy v. Turkey* od 18. decembra 1996., br.21987/93, stav 51.).
43. Shodno tome, Ustavni sud ne može da oceni navodne ustavne povrede, a da se prethodno nije dala mogućnost redovnim sudovima da okončanju postupke koji se podnose pred njima, kako bi mogli da isprave i uklone povrede Ustava.
44. Stoga, Sud konstatuje da postupci pred redovnim sudovima za pitanja koja su od strane podnosioca pokrenuta pred Sudom nisu okončani; sledstveno tome, u skladu sa članom 113. (7) Ustava, članom 47. (2) Zakona i pravilom 36. (1) b) Poslovnika, zahtev je preuranjen i kao takav neprihvatljiv.

Zahtev za privremenom merom

45. Kao i što je gore navedeno, podnosilac zahteva takođe zahteva od Suda da uvede privremenu meru "*..kojom se nalaže Apelacionom sudu Kosova da ne preduzima nikakvu proceduralnu radnju za odlučivanje kao što je utvrđeno rešenjem Vrhovnog suda Republike Kosova...*"
46. Da bi Sud uspostavio privremenu meru, shodno pravilu 55 (4 i 5) Poslovnika, neophodno je sledeće:

"Pravilo 55

(4) (a) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera pokazala [...] prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta;

[...]

Pravilo 55

(5) Ukoliko strana koja zahteva privremene mere nije pokazala potrebne prikaze, Veće za razmatranje treba da preporuči odbijanje zahteva.“

47. Kao što je gore navedeno, zahtev podnosioca je neprihvatljiv jer je predmetna stvar zahteva još uvek u toku pred redovnim sudovima. Iz ovih razloga, podnosilac zahteva nije pokazao *prima facie* predmet o dozvoljenosti zahteva. Prema tome, zahtev za privremenom merom treba da se odbaci.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 36 (1) b) i 55 (5) Poslovnika o radu, dana 16. marta 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenom merom;
- III. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4 Zakona;
- V. DA PROGLASI da odluka stupa na snagu odmah

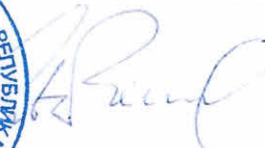
Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi